

Kaynak Bağımlılığını Azaltma Stratejilerinin Sürdürülebilir Rekabet Üstünlüğüne Etkisi Üzerine Bir Araştırma¹

A Research on The Effect of Resource Dependence Decreasing Strategies to Competitive Superiority

Hamit İZDAŞ

Marmara Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Yönetim ve Organizasyon Bilim Dalı Doktora Programı
İstanbul, Türkiye
orcid.org/0000-0001-7847-3383
hamitizdas@gmail.com

Özet

Yönetim ve organizasyon yazını teknik geçmişinden beslenen köklerinin etkisiyle örgütler nasıl daha iyi yönetilir sorunuza çözüm bulmaya çalışmıştır. Yönetim ve organizasyon yazınının gelişim süreci içerisinde yönetici akımın yanına örgütleri anlamaya çalışan esas derdi örgütleri daha etkili verimli yönetmek yerine anlamak olan sosyoloji-felsefe tabanlı kuramlar gelmiştir. Bu iki ekol günümüzde yönetici – bilimci ayrımına neden olmuştur. Kaynak bağımlılığı kuramı yönetim ve organizasyon yazınının yönetici tarafında yer almaktadır. Çalışmanın bir diğer önemli kısmını oluşturan kesim genişliği kuramı daha çok bilimci tarafta yer alan örgütsel popülasyon ekolojisi teorisinin altında incelenmektedir. Sürdürülebilir rekabet üstünlüğü rakipler karşısında elde edilen rekabet üstünlüğünün uzun zamana yayılması veya bir zaman birimi içermeyen tanımıyla yarattığı değerın taklit edilememesinin sağlanmasıdır. Araştırma kısmında ise Pfeffer ve Salancik tarafından tanımlanan kaynak bağımlılığını azaltma stratejilerinin güncel uygulamalarla beraber örgütsel ekoloji yaklaşımının tanımladığı kesim genişliği kuramı bağlamında sürdürülebilir rekabet üstünlüğüne etkisinin su ürünleri sektöründe araştırılması gerçekleştirilmiştir. Bu yolla kaynak bağımlılığı kuramının sürdürülebilir rekabet üstünlüğüne etkisinin araştırılması, örgütsel ekoloji kuramı inceleme konularından olan kesim genişliği bağlamında değerlendirilmesi, sağlanmıştır. Yönetim ve organizasyon yazınındaki bilimsel birleşme çalışmalarına katkı sağlanması hedeflenmiştir. Aynı zamanda kaynak bağımlılığı kuramı daha önce incelenmeyen yönleriyle de değerlendirilmesi gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kaynak Bağımlılığı Kuramı, Kesim Genişliği, Özelci ve Genelci Örgütler, Sürdürülebilir Rekabet Üstünlüğü, Su Ürünleri Yetiştiriciliği

¹ Bu Çalışma Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı Yönetim ve Organizasyon Bilim Dalında Hazırlanan “Kaynak Bağımlılığını Azaltma Stratejilerinin Sürdürülebilir Rekabet Üstünlüğüne Etkisinin Kesim Genişliği Bağlamına Göre Araştırılması” isimli doktora tez çalışmasının bazı bölümünden faydalanılarak hazırlanmıştır.

Abstract

The literature of management and organization theory have tried to find solution to the problem “ how can organizations can be managed better with the effect of roots fed by technical roots. Throughout the development process of management and organization theory literature, sociology and philosophy based theories which try to understand the organizations rather than managing them effectively have been put into effect besides supervisory trend. These two ecoles gave rise to the distinction of today’s manager and scientist. Resource dependence theory takes its part in organizational literature as management. Niche width theory which makes up another important part of this study is studied under the title of organizational population ecology theory that is mostly on the side of science. Sustainable competitive advantage is the extension of competitive advantage against the opponents over a long period of time and providing of its value’s not being able to be imitated thanks to its definition not including time unit. In research part, the effects of the strategies of decreasing resource dependence defined by Pfeffer and Salancik on sustainable competitive advantage have been studied in aquaculture producers in the context of niche width theory that was defined by organizational ecology approach and contemporary applications. By doing so, it is aimed to evaluate the effect of resource dependence on competitive advantage and to evaluate resource dependence in the context of niche width that is an issue of organizational ecology theory in addition to its explanation. It is also aimed to contribute to the studies about scientific merging in management-organization literature. At the same time, the evaluation of resource dependence theory in regards of parts that haven’t been studied realized.

Keywords: *Resource Dependence Theory, Niche Width, Generalist and Specialist Organizations, Sustainable Competitive Advantage, Aquaculture Production*